

مجله علوم و صنایع غذایی ایران

سایت مجله: www.fsct.modares.ac.ir

مقاله علمی-پژوهشی

تولید نانو حامل حاوی عصاره زغال اخته (*Cornus mas L.*) و ارزیابی رهایش ترکیبات زیست فعال ریز پوشانی شده در شرایط شبیه سازی شده گوارشی

زرین رادبه^۱، نارمل آصفی^{*۲}، حامد همیشه کار^۳، لیلا رووفه گری نژاد^۴، اکرم پژشکی^۴

۱- دانشجوی دکتری مهندسی علوم و صنایع غذایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

۲- استادیار گروه مهندسی علوم و صنایع غذایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

۳- استاد مرکز تحقیقات علوم کاربردی دارویی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

۴- استادیار گروه علوم و صنایع غذایی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

چکیده

اطلاعات مقاله

تاریخ های مقاله :

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۹/۰۹

تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۱/۲۳

كلمات کلیدی:

آنتی اکسیدان،

نانو کیوبوزوم،

ترکیبات زیست فعال،

زغال اخته،

پلی فنل ها،

برون تنی

ترکیبات زیست فعال میوه زغال اخته به عنوان آنتی اکسیدان های قدرتمند شناخته شده اند. پایداری این ترکیبات و سایر عصاره های آنتو سیانینی بسیار حائز اهمیت بوده و درون پوشانی روشی مناسب برای افزایش پایداری این ترکیبات می باشد بطوریکه باعث افزایش کاربرد ترکیبات زیست فعال در زمینه های غذایی، دارویی و آرایشی می گردد. در این تحقیق، فعالیت آنتی اکسیدانی ترکیبات زیست فعال محصور شده عصاره استخراجی زغال اخته توسط نانو کیوبوزوم های پوشش داده شده با روکش رودهای و رهایش آن در شرایط شبیه سازی شده محیط های گوارشی بررسی شد. عصاره استخراجی به دو شکل ، درون پوشانی شده در نانو کیوبوزوم هایی با روکش رودهای و عصاره آزاد، برای تعیین اثر حفاظتی درون پوشانی بر روی ثبات ترکیبات فنولی و آنتی اکسیدان ها مورد مطالعه قرار گرفت. بر اساس نتایج به دست آمده میانگین اندازه ذرات و مقدار زتا پتانسیل نانو کیوبوزومها به ترتیب $49/3 \pm 5$ نانومتر و 16 ± 5 - میلی ولت بود. همچنین نتایج FTIR نشان داد که هیچگونه بر همکنشی بین عصاره زغال اخته و نانو کیوبوزومها صورت نگرفته است عصاره فقط بصورت فیزیکی درون آنها قرار گرفته است.

DOI: 10.29252/fsct.18.01.13

*مسئول مکاتبات:

n.asefi@iaut.ac.ir

استفاده شده نشان داد، که این نانو حامل‌ها، حامل‌های مناسبی برای درون پوشانی ترکیبات حساس بوده و باعث افزایش پایداری آن‌ها در برابر شرایط نامساعد می‌شوند [۱۱].

در سال‌های اخیر در زمینه پایداری ترکیبات زیست فعال عصاره زغال اخته و سایر عصاره‌های آنتوسبیانینی مطالعات متعددی انجام گرفته و از انواع روشن‌ها و حامل‌ها برای درون پوشانی این ترکیب استفاده شده است و درون پوشانی را روشی مناسب برای افزایش پایداری این ترکیبات گزارش کرده‌اند که باعث افزایش کاربرد ترکیبات زیست فعال در زمینه‌های غذایی، دارویی و آرایشی می‌گردد [۱۲]. مطالعاتی نیز در زمینه پوشش‌دهی نانو حامل‌ها با روکش روده‌ای انجام شده و این نوع پوشش را گزینه‌ای مناسب برای افزایش پایداری نانو حامل‌ها در شرایط نامساعد و بهبود جذب روده‌ای داروهای بارگیری شده گزارش کرده‌اند [۱۳].

هدف از مطالعه حاضر امکان‌سنجی درون پوشانی ترکیبات زیست فعال عصاره‌ی زغال اخته با نانوکیوبوزوم‌ها و پوشش‌دهی آن با روکش روده‌ای، و بررسی پایداری خاصیت آنتی‌اسیدانی و پروفایل رهایش کترول شده‌ی آن‌هادر محیط‌های گوارشی شبیه‌سازی شده می‌باشد.

۲- مواد و روش‌ها

۱-۱- مواد اولیه

زغال اخته واریته گلابی شکل (*Cornus-mas-**Macrocarpa*)، از جنگل‌های ارسباران منطقه کلیبر استان آذربایجان شرقی تهیه شد. گلیسریل مونو اولئات از شرکت گات فور فرانسه، ادرازیت S100 (*Eudragit*) و سورفاکtant غیریونی پلوکسامر ۴۰۷ و نمکهای صفرایی از شرکت سیگما آللاریچ آلمان، ۶ - ۶ دی متیل سولفوكساید (DMSO, %99/9)، سدیم هیدروکسید، پتاسیم دی‌هیدروژن فسفات، سدیم کلرید و هیدروکلرید اسید ۳۷ درصد و آنزیم پپسین، پانکراتین از شرکت مرک آلمان و همه مواد مورد استفاده گردید آزمایشگاهی با خلوص بالا بودند.

۱- مقدمه

باگسترش بیماری‌ها و کاهش سن ابتلا به آنها در سال‌های اخیر، علاقه‌مندی مصرف کنندگان و تولید کنندگان برای توسعه غذاهای فراسودمند حاوی مواد غذا-دارو و زیست فعال افزایش یافته است. همچنین در سال‌های اخیر فعالیت آنتی‌اسیدانی ترکیبات زیست فعال گیاهی و عملکرد آن‌ها در درمان بیماری‌ها و جلوگیری از اکسیداسیون محصولات غذایی مورد توجه قرار گرفته است [۱]. ترکیبات زیست فعال میوه زغال اخته (*Cornus mas L.*) از جمله این ترکیبات گیاهی هستند، که شامل ویتامین‌ها و ترکیبات فنولی می‌باشند [۲]. عمدت‌ترین ترکیبات فنولی میوه زغال اخته آنتوسبیانین‌ها مانند سیانیدین ۳-او-گالاكتوزید، یلارگونیدین ۳-او-گالاكتوزید و دلفینیدین ۳-او-گالاكتوزید و مریستین ۳-او-اربیتوز، کورستین ۳-گالاكتوزید و اسید گالیک می‌باشند [۴,۳]. ترکیبات فنولی توانایی بالای در مهار رادیکال‌های آزاد داشته و در غلظت‌های پایین مانع اکسیداسیون لیپیدها و کاهش فعالیت آنزیم‌های کبد شده و دارای خواص ضد سلطانی، ضد التهابی نیز می‌باشند [۵]. همچنین این ترکیبات با تحریک جزایر لانگر هاوس پانکراس، منجر به تولید بیشتر انسلوین بعد از مصرف مواد غذایی شده و باعث کاهش قابل توجه قند خون می‌شوند [۶]. ولی مشکل اصلی مصرف ترکیبات فنولی پایین بودن پایداری و زیست فراهمی این ترکیبات می‌باشد [۷]. درون پوشانی یکی از روش‌های پایدارکننده است، که در آن یک ماده زیست فعال مانند مواد مغذی، طعمی، دارویی و غذا-دارو توسط یک ماده دیگر (از جنس بیو پلیمر، پلیمر سنتزی یا ترکیبات لیپیدی) پوشش داده می‌شود. درون پوشانی بر حسب اندازه‌ی ذرات تولید شده، به دو نوع میکرو و نانو تقسیم بندی می‌شود [۸]. از مهم‌ترین نانو حامل‌های بر پایه‌ی لیپید، می‌توان به نانومولسیون، نانولیپوزوم، نانوکیوبوزوم، نانو ذرات (SLN) و حامل لیپیدی نانوساختار (NLC) اشاره کرد [۹]. ساختار نانوکیوبوزوم‌ها از مواد لیوتروپیک تشکیل شده و در واقع کریستال‌های مایع مکعبی شکل هستند و برخلاف مایعات، ساختارهای مایع مکعبی شکل هستند و برخلاف مایعات، که از نانوکیوبوزوم‌ها برای درون پوشانی ترکیبات زیست فعال

علت استفاده از دمای بالا در تهیه فرمولاسیون، لپید لیوتروپیک به صورت امولسیون قطرات لبیدی محصور شده با لایه سورفاکتانت در محیط آبی تولید شده و سپس با خنک شدن سیستم در دمای اتاق، نانو قطره های حاوی لبید به شکل کریستال های مکعبی شکل لبیدی متبلور گشته و نانو کیوبوزوم تولید شد [۱۶].

۴-۲ پوشش دهنده نانو کیوبوزوم های حاوی ترکیبات زیست فعال زغال اخته با پوشش رودهای

پوشش دهنده نانو کیوبوزوم های حاوی ترکیبات زیست فعال زغال اخته با محلول ادرازیت به روش dip coating انجام شد. به همین منظور، محلول $5\% / 1\%$ ادرازیت $S100$ با حل کردن پودر آن در استون و الکل ایزوپروپیل (۱:۱) آماده و نانو کیوبوزوم آماده شد. سپس نانو کیوبوزوم ها قطره قطره به محلول روکش اضافه شدند [۱۷].

۵-۲ تعیین اندازه، پتانسیل زتا و مورفولوژی نانو کیوبوزوم ها

برای تعیین اندازه ذرات و شاخص چندپخشی و پتانسیل زتا از دستگاه اندازه گیری ذرات بر اساس پراکنش نور لیزر (Zeta Sizer Pro, Instruments Ltd, UK.) استفاده شد. نمونه ها قبل از قرارگیری در دستگاه ده برابر بوسیله آب دیونیزه رقیق شده و میانگین اندازه ذرات، بر مبنای قطر حجمی بیان شد [۱۸]. اندازه گیری در $pH=7/4$ ، دمای ۲۵ درجه سانتی گراد و توان ۱۴۹ وات انجام شد [۱۹].

۶-۲ تعیین کارایی درون پوشانی

کارایی درون پوشانی^۱ و میزان بارگیری نانو ذرات^۲ از عصاره زغال اخته با استفاده از رابطه های ۱ و ۲ به ترتیب محاسبه می شود. برای اندازه گیری مقدار عصاره کپسوله نشده ۲ میلی لیتر از نانو فرمولاسیون آماده شده بوسیله فیلتر آمیکون (MWCO 30 kDa, Millipore, USA) به مدت ۱۵ دقیقه با سرعت ۴۰۰۰ rpm فیلتر شد. میزان عصاره بارگزاری نشده با استفاده از

۲-۲-استخراج عصاره

میوه زغال اخته پس از شستشو با آب ولرم در فریزر تحت دمای ۲۰- درجه سانتی گراد تا فرا رسیدن زمان مصرف منجمد شد. قسمت دم و پوست به صورت نازک جدا گردید و بعد از آن با رنده ریز خرد شد. زغال اخته خرد شده به نسبت ۱ به ۱۰ (وزنی/ حجمی) با آب مخلوط و در دستگاه حمام فراصوت مدل Ultrasonic Bath Sonorex Super, Bandelin, Germany (Germany) به مدت ۳۰ دقیقه در معرض امواج فراصوت با شدت ثابت قرار گرفت. سپس با استفاده از سانتریفیوژ مدل Sigma 2-16KL, Germany با ۹۰۰۰ دور بر دقیقه به مدت ۲۰ دقیقه عصاره استخراج شده از مواد جامد میوه جدا شد. در آخرین مرحله جهت نگهداری عصاره استخراج شده با Christ Alpha 1-4, Germany استفاده از خشک کن انجام داده (Christ Alpha 1-4, Germany) خشک شد و تا فرا رسیدن زمان استفاده درون فریزر ۲۰- نگهداری شد [۱۴].

۲-۳-تهیه نانو کیوبوزوم حاوی عصاره خشک شده زغال اخته

نانو کیوبوزوم ها به روش ترکیبی هموژنیزاسیون داغ با نیروی برشی بالا (Heidoiph Heidoiph ساخت آلمان) و سونیکاسیون تهیه شد. برای این منظور ابتدا گلیسروول مونو اولثات به عنوان فاز چربی و پلوکسامر ۴۰۷ به عنوان سورفاکتانت فاز آبی در حمام آب گرم با دمای ۶۵ درجه سانتی گراد [۱۵] به طور جداگانه ذوب شد. ۱۰ میلی گرم از عصاره خشک شده میوه زغال اخته در ۱۰۰ میکرو لیتر دی میلی سولفوكساید حل شد. مخلوط بدست آمده به گلیسروول مونو اولثات اضافه شد سپس مخلوط بمدت یک دقیقه با سرعت

۱۰ k rpm هموژنیزه شد و ۱۰ میلی لیتر پلوکسامر ۴۰۷، ۷/۵، میلی گرم بر میلی لیتر محلول با همان دمای مخلوط لبید قطره قطره به فاز لبید اضافه و به مدت ۲۰ دقیقه با سرعت k rpm هموژنیزاسیون انجام شد. در نهایت جهت کاهش اندازه ذرات در مقیاس نانو، سونیکاسیون توسط سونیکاتور پروب (۱۰ سیکل ۱ دقیقه ای و ۱ دقیقه استراحت ما بین هر سیکل) بر روی نمونه های کیوبوزومی انجام شد و بعد از ۲۴ ساعت نگهداری در دمای محیط، نانو کیوبوزوم ها در مقیاس نانومتری حاصل شد. به-

1. Encapsulation Efficiency
2. Loading Capacity

۲-۹- بررسی میزان رهایش ترکیبات زیست فعال

در محیط‌های شبیه‌سازی شده معده و روده

برای بررسی رهایش ترکیبات زیست فعال در محیط‌های شبیه‌سازی شده گوارشی، ابتدا دو محیط شبیه سازی شده معده (SGM) با pH=۲/۱^۳ و روده (SIM) با pH=۷/۴^۴ با تهیه شد. محیط معده مشتمل از سدیم کلرید (۲ گرم بر لیتر)، هیدروکلرید اسید ۳۷ درصد (۰/۰۰۸ لیتر بر لیتر) و آنزیم پپسین ۲/۳ گرم بر لیتر) بوده و محیط روده نیز حاوی سدیم هیدروکسید (۰/۹۶ گرم بر لیتر)، پتاسیم دی‌هیدروژن فسفات ۸/۶ گرم بر لیتر)، پانکراتین (۴/۷۶ گرم بر لیتر) و نمک صفراءوی (۱۶/۵ گرم بر لیتر) تهیه شد. برای اندازه گیری میزان رهایش عصاره زغال اخته از فرمولاسیون نانوکیوبوزوم از روش دیالیز استفاده شد. ۴ میلی لیتر عصاره آزاد و عصاره درون‌پوشانی شده در ساختار نانوکیوبوزوم بطور جداگانه یکی با ۴ میلی لیتر kDa PBS با pH ۷/۴ رقیق شد و در کیسه‌های دیالیز (MWCO۲۰) جداگانه قرار داده شدند و در داخل ۵۰ میلی لیتر PBS (محیط‌های شبیه سازی شده معده و روده) غوطه‌ور شدند. دمای رهایش عصاره در سیستم شبیه سازی شده in vitro، ۳۷ درجه سانتیگراد و سرعت هم زدن ۳۰۰ rpm بود. در طی انجام آزمایش در زمانهای مختلف ۰، ۵، ۱۰، ۱۵، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰، ۶۰ و ۸۰ ساعت، ۱ میلی لیتر از نمونه‌ها با محیط تازه جایگزین شدند. میزان رهایش عصاره از کیسه دیالیز با اسپکتروفوتومتر UV-VIS مدل Shimadzu, Japan در طول موج ۵۶۷ نانومتر اندازه گیری شدند.^[۲۲]

۱۰-۲- بررسی با اسپکتروسکوپ FT-IR

برای شناسایی نوع گروههای عاملی و پیوندهای موجود در مولکولهای یک نمونه از طیف سنجی مادون قرمز IR (Olympus, Japan) استفاده شد. برای این منظور با پودر حاصله از خشک کن انجام دادی، نانو ذره قرص پتاسیم بروماید به نسبت ۱ به ۱۰۰ با ضخامت ۱ میلی‌متر ساخته شد و

روشن اسپکتروفوتومتری UV-VIS 2000، (Ultraspec 2000, Scinteck, UK) در طول ۵۶۷ نانومتر اندازه گیری شد.

رابطه (۱)

$$= \frac{\text{کارایی درون پوشانی (درصد)}}{\text{میزان ترکیبات زیست فعال درون پوشانی شده}}$$

میزان ترکیبات زیست فعال کل

رابطه (۲)

$$= \frac{\text{میزان ترکیب زیست فعال بازگزاری شده (درصد)}}{\text{میزان ترکیب زیست فعال بازگزاری شده}} \times ۱۰۰$$

وزن کل نانو ذرات

۷-۲- مطالعه ریزساختار با میکروسکوپ الکترونی

(SEM) روبشی

به منظور مطالعه ریزساختار و مورفولوژی نمونه‌های کیوبوزومی، از دستگاه میکروسکوپ الکترونی روبشی مدل (XL30, PHILIPS Germany) استفاده شد.^[۲۰]

۸-۲- تعیین پایداری ظرفیت آنتی‌اکسیدانی

ظرفیت آنتی‌اکسیدانی نمونه‌های عصاره آزاد و درون‌پوشانی شده با استفاده از روش اندازه گیری آنتی‌اکسیدان DPPH و مطابق با روش AOAC ارزیابی شد. برای اندازه گیری فعالیت آنتی‌اکسیدانی عصاره آزاد و درون‌پوشانی شده در روزهای ۱، ۱۵، ۳۰، ۴۵ و ۶۰ به هر یک از نمونه‌ها، ۱ میلی لیتر از محلول DPPH افزوده و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتیگراد قرار داده شد و سپس تغییرات جذب بعد از نگهداری در تاریکی در طول موج ۵۱۷ نانومتر توسط اسپکتروفوتومتر نور مرئی خوانده شده و با قرار دادن مقادیر بدست آمده در رابطه (۳) درصد بازدارندگی DPPH به دست آمد.^[۲۱]

رابطه (۳)

$$= \frac{\text{درصد بازدارندگی رادیکال}}{\text{جذب کترل - جذب نمونه}} \times ۱۰۰$$

جذب کترول

3. Simulated Gastric Media

4. Simulated Intestinal Media

5. Fourier Transform Infrared Spectroscopy

نشان می دهد که $PDI < 0.3$ با توزیع باریک اندازه و ذرات هموژن آنها تولید شده است. در تحقیقی که سالم و همکاران [۲۴] دانایی و همکاران [۲۵] بر روی تاثیر اندازه ذره و PDI آن بر روی کاربرد کلینیکی سیستم های نانو حامل لیپیدی مطرح کردند که PDI کوچکتر یا مساوی 0.3 در کاربردهای رسانش دارویی این نانو حامل ها اندازه قابل قبولی است و میان هموژن بودن ذرات است. PDI (که بیانگر توزیع اندازه ذرات در یک نمونه است) بلحاظ عددی در گستره $1-0$ بیان می شود که صفر نمایانگر یک نمونه عالی از ذرات کاملاً یونیفورم و یک اندازه است و ابرای نمونه پلی دیسپرس است [۲۶].

در مطالعاتی که بوسیله ادیب و همکارانش بر روی تاثیر اندازه نانوذرات در جایجایی آنها در لایه های مختلف پوست انجام گرفت، گزارش شده است که ذرات در گستره زیر 100nm نفوذ بهتری به سلول دارند [۲۷]. مطابق یافته های گیلت و همکاران در تحقیقی بر روی تاثیر بار سطحی نانوذرات در نفوذ آنها به پوست، گزارش کرده اند که بار سطحی نانوذرات یک فاکتور کلیدی است که پایداری نانوذرات را تحت تأثیر قرار می دهد. نانوذرات با اندازه کوچکتر دارای زتا پتانسیل بالاتری بوده و پایدارتر هستند [۲۸]. زتا پتانسیل یکی از شاخص های اصلی برای پایداری نانوذرات است و هر چقدر بالا باشد بیانگر پایداری بیشتر است بطور معمول نمونه های با زتا پتانسیل بالا به دلیل دفع الکتریکی انبوه نمی شوند. علیرغم مزایای بار منفی سطح ذرات، کاهش بیشتر میزان پتانسیل زتا و بیشتر منفی شدن باعث افزایش واکنش با سطوح بیولوژیکی خواهد شد. شاخص های کارایی درون پوشانی و ظرفیت بارگیری عصاره در فرمولاسیون نانو کیوبوزومها بترتیب $\pm 12/31$ و $95/14 \pm 9/51 \pm 22/1$ % بود. ویژگی های فیزیکو شیمیایی نانو حامل های لیپیدی تاثیر مهمی در جذب سلولی و زیست فراهمی ترکیبات درمانی کپسوله شده دارد. اندازه ذره در نانو حامل های لیپیدی بسیار مهم بوده و بر روی پایداری، کارایی و پروفایل رهایش توزیع زیستی و جذب سلولی اثر دارد. ذرات کوچکتر برای مدت طولانی تری در بدن منتشر می گردند بدون اینکه توسط سلول های فاگوسیتوز حذف

طیف FTIR نمونه ها، با استفاده از یک طیف سنج مادون قرمز در محدوده 4000 تا 400cm^{-1} مورد ارزیابی قرار گرفت [۲۰].

۱۱-۲- تجزیه و تحلیل آماری

در این تحقیق، آزمون ها با سه تکرار انجام شد. نتایج بدست آمده بر حسب میانگین با انحراف از معیار ($\pm SD$) بیان شد. برای تحلیل داده ها از آزمون آنالیز واریانس یک طرفه و دو طرفه ANOVA و آزمون مقایسه میانگین چندگانه دانت در سطح 5% (Prism, version 8.0, GraphPad software, INC Prism نرم افزار آماری در تحلیل داده ها و جهت رسم نمودارها مورد استفاده قرار گرفت.

۳- نتایج و بحث

۳-۱- ویژگی های نانو کیوبوزوم های بارگزاری شده با عصاره زغال اخته

روش هموژنیزاسیون یکی از روش های پرانرژی در تولید نانو امولسیون و حامل های لیپیدی نانوساختار است. فرایند هموژنیزاسیون انرژی لازم برای پخش کردن بهتر مخلوط لیپیدی و تولید ذرات کوچک (در مقیاس نانومتری) را فراهم می سازد. با افزایش دما اندازه ذره به علت کاهش ویسکوزیتیه فاز داخلی کاهش می باید و در واقع خود هموژنیزاسیون هم سبب افزایش دمای نمونه می شود [۲۳]. همچنانکه در شکل شماره ۱ مشاهده می شود در آنالیز ویژگی های نانو ذرات میانگین اندازه ذرات نانو کیوبوزوم ها شکل ۱-۳a و پتانسیل زتا آنها شکل ۱-۳ بترتیب $4\text{ nm} \pm 4/37$ و $49/37 \pm 16/5\text{mV}$ بود و شاخص پراکندگی ذرات PDI را که نمایانگر توزیع اندازه باریک و یکنواختی سیستم است کوچکتر از 0.3 می باشد. مرفوولوژی سطحی نانو کیوبوزوم ها با میکروسکوپ الکترونی روبشی ارزیابی شد. مشاهدات SEM نشان داد که ذرات نانو کیوبوزوم حاوی عصاره زغال اخته با سطحی صاف بوده و گزارش های اندازه ذرات $49/37$ و ضریب پراکندگی ذرات بوسیله PDI را تأیید و

اندوسیتوز اثر می‌گذارد. میزان جذب بوسیله سلول‌های سیستم ایمنی با افزایش سایز نانو حامل‌های لیپیدی افزایش می‌یابد و اندازه ذره همینطور بر روی رسانش سیستمیک هم اثر دارد و ذرات با اندازه مساوی یا کوچکتر از ۱۵۰ نانومتر می‌توانند وارد محیط میکروی تومورها شوند [۲۶].

شوند و این زمان طولانی‌تر به جذب بهتر و افزایش کارایی عصاره نانوفرموله شده منجر می‌شود. شایان ذکر است که ذرات زیستی بسیار کوچک در مقیاس ۱۰ نانومتر قبل از لیز شدن توسط آنزیم‌های هضم کننده به درون جریان خون نفوذ کرده و مواد انکپسوله شده را به محل هدف می‌رسانند [۲۹]. اندازه نانو ذرات و PDI سیستم‌های نانو حامل بر روی جذب سلولی از طریق

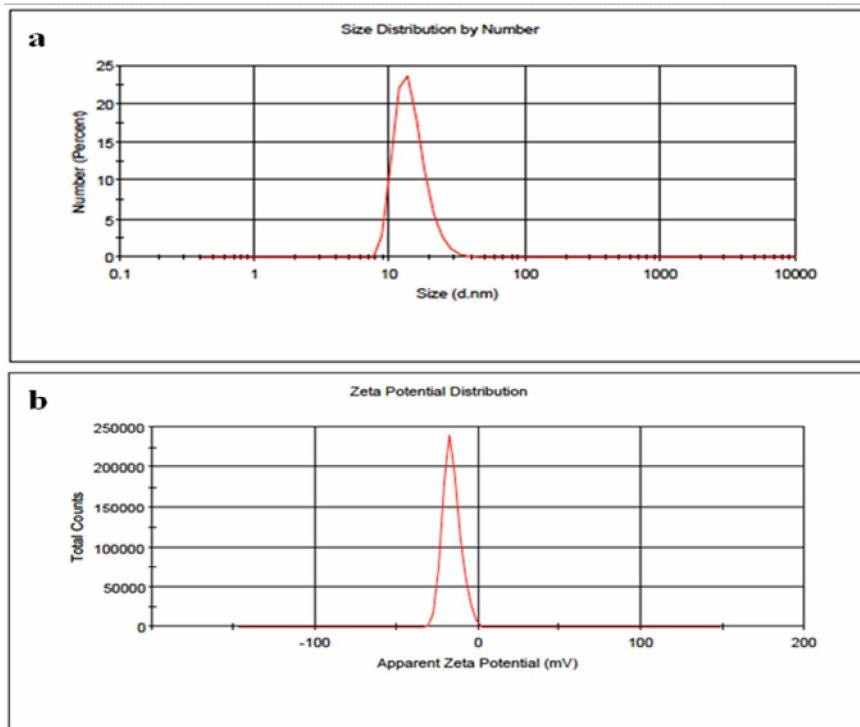

Fig 1 Showing a) size analysis, b) zeta potential analysis of *Cornus mas* extract-Nano Cubosomes

آنتوسیانین‌ها تا نقطه مورد هدف که روده است، جلوگیری می‌کند.

برای تعیین میزان فنول تام عصاره آزاد زغال اخته و عصاره نانوفرموله شده آن از روش فولین سیو کالتو استفاده شد سپس برای بررسی بیشتر فعالیت آنتی اکسیدانی عصاره کپسوله نشده و عصاره نانو کپسوله شده با سنجش توانایی آنها در ختنی کردن رادیکال آزاد DPPH در طی ۶۰ روز نگهداری اندازه گیری شد. نتایج حاصله بیانگر توانایی خشی کردن وابسته به زمان رادیکال های آزاد بوده و میزان خشی سازی رادیکال‌های آزاد برای عصاره آزاد و عصاره نانوکپسوله شده در روش DPPH روز اول آماده

۳-۲-۳- پایداری خاصیت آنتی_اکسیدانی نانو ذرات

بعد از مصرف خوراکی، زیست فراهمی آنتوسبیانین‌ها به توانایی عبور آنها از سطح اپیتلیال گاسترو ایستینیال و ظاهر شدن آنها در جریان خون بستگی دارد در طی عبور، فاکتورهای زیادی ممکن است آنتوسبیانین‌ها را تحت تأثیر قرار داده و باعث تجزیه آنها شوند [۳۰]. بنابراین به دلیل تجزیه شدن، آنتوسبیانین‌ها نمی‌توانند اثرات بیولوژیکی شان از جمله خاصیت آنتی اکسیدانی شان را بخوبی نشان دهند. انکپسوله کردن عصاره زغال اخته با نانوکیوبوزوم‌های پوشش داده شده با ادراثیت S100 از تجزیه

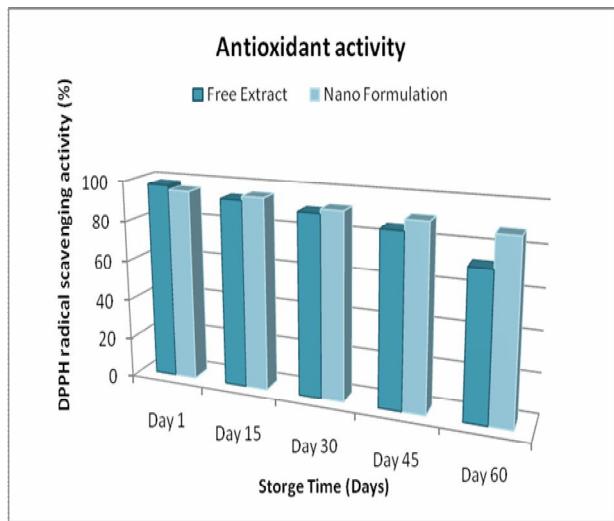

Fig 2 Represents DPPH antioxidant stability of free Cornus mas extract and Cornus mas extract-Nano Cubosomes.

۳-۳- بررسی میزان رهایش ترکیبات زیست فعال در محیط‌های شبیه‌سازی شده معده و روده ای همچنانکه در شکل ۳ مشاهده می‌شود رهایش ترکیبات زیست فعال نانو فرموله شده به درون محیط‌های شبیه سازی شده روده و معده در طول زمان تدریجی بوده و میزان رهایش ترکیبات زیست فعال نانو فرموله شده به درون محیط شبیه سازی شده روده در مقایسه با محیط شبیه سازی شده معده بیشتر بود. رهایش عصاره از نانوکیوبوزوم در محیط اسیدی ($pH=1/2$) در محیط شبیه معده بعد از ۵ ساعت حدود ۵٪ بود و در محیط شبیه روده با $pH=7/4$ رهایش عصاره آزاد در ۵ ساعت حدود ۲۲٪ بود. بعلاوه رهایش عصاره از نانو کیوبوزومها بعد از ۳۰ ساعت در $pH=7/4$ $pH=1/2$ و در $pH=1/2$ بود. طبق نتایج حاصله میزان رهایش عصاره زغال اخته از نانو کیوبوزومها در محیط شبیه روده حدود ۲۳٪ بیشتر از محیط شبیه سازی شده معده بود و بنابر این پوشش دادن سطح نانو کیوبوزومها با روکش روده ای ادرازیت S100 که هر دو حساس به pH روده (۷/۴) هستند، باعث افزایش رهایش ترکیبات زیست فعال در محیط روده و کاهش رهایش آن در محیط معده شده است.

آنتی اکسیدانی عصاره نانو فرموله شده ۷/۹۹٪ کاهش داشته در حالیکه عصاره آزاد زغال اخته ۲۵٪ کاهش نشان دادند. با درونپوشانی ترکیبات فنولی و آنتی اکسیدانی عصاره زغال اخته و محبوس شدن آن در ساختار نانوکیوبوزوم از تخریب آنها در برابر شرایط محیطی مانند اکسیژن و اشعه UV جلوگیری می‌شود. همینطور بررسی میزان پایداری ترکیبات فنولی نمونه‌ها نشان دادند که درونپوشانی می‌تواند از تخریب حدود ۳۹٪ ترکیبات فنولی در مقایسه با عصاره آزاد جلوگیری کند نتایج حاصل از ارزیابی پایداری ترکیبات فنولی نتایج پایداری خاصیت آنتی اکسیدانی را تأیید می‌کند. میزان آنتوسیانین و ظرفیت بالای آنتی اکسیدانی ارتباط مستقیم وجود دارد. نتایج به دست آمده از اندازه گیری پایداری فنولی، نتایج حاصل از پایداری آنتی اکسیدان را تایید می‌کند. همچنین این یافته‌ها با نتایج به دست آمده از مطالعات هوموکی^۶ و همکاران [۳۱] که بر روی خاصیت آنتی اکسیدانی عصاره آلبالو کار کردند همخوانی دارد. آنها گزارش دادند که بین محتوای آنتوسیانین‌ها و ظرفیت آنتی اکسیدان ارتباط وجود دارد شکل ۲ حاکی از تأثیر حفاظت قوی درونپوشانی عصاره زغال اخته در سیستم نانوحامل بر روی خاصیت آنتی اکسیدانی آن می‌باشد. این نتایج بر تأثیر حامل و مزایای انکپسوله کردن عصاره زغال اخته با نانوکیوبوزوم‌های پوشش داده شده با ادرازیت S100 تأکید دارد. پول^۷ و همکاران [۳۲] و هریس^۸ و همکاران [۳۳] نشان دادند که کپسوله کردن ترکیبات فعال زیستی می‌تواند از فعالیت آنتی اکسیدان‌های آنها محافظت کند. عبدالله و همکاران [۳۴] گزارش دادند که کپسوله کردن کوئرستین و کاتچین می‌تواند مانع از بین رفتن فعالیت آنتی اکسیدانی آنها شود. همچنین هریس و همکاران [۳۳] بیان کردند که کپسوله کردن آنتی اکسیدان‌های طبیعی استخراج شده از پاراگوارینسنس می‌تواند فعالیت آنتی اکسیدانی پلی فنول‌ها را حفظ کند.

6. Homoki

7. Pool

8. Haris

بیانگر اینست که هیچگونه برهمکنش بین مولکولی بین عصاره زغال اخته و نانوکیوبوزوم اعم از پیوند آمیدی، آمینی و سایر پیوندهای پلیمری مشاهده نگردید. در هر دو نمودار پیک‌ها در طول موج گستره ۳۳۰۰-۲۵۰۰ nm که نشان دهنده پیوند کششی O-H در طول موج گستره ۱۷۵۰-۱۷۳۵ nm نشان دهنده پیوند خمثی C=O در طول موج گستره ۱۱۵۰-۹۸۰ nm نشان دهنده پیوند کششی C-O و در طول موج گستره ۱۰۸۵-۹۶۰ nm نشان دهنده پیوند کششی C=C می‌باشد. عدم حضور پیک‌های جدید در نانوکیوبوزوم، نشانگر برهمکنش‌های فیزیکی ضعیف مانند پیوندهای لحظه‌ای، هیدروژنی و واندروالسی بین اجزا با عصاره فنولی است و هیچ برهمکنش شیمیایی بین آن‌ها رخ نداده است؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت عصاره زغال اخته در ساختار نانوکیوبوزوم درونپوشانی شده است و ترکیب فعال با دیگر اجزاء موجود در فرمولاسیون برای تولید فرمولاسیونی پایدار سازگار است. توکلی پور و همکاران در سال (۲۰۱۹) نتایج مشابهی را که بر روی نانو ریز پوشانی روغن دانه انار گزارش کرده اند که در نمودارهای طیف سنجی FTIR هیچگونه پیوند کووالانسی بین روغن و پروتئین درون پوشانی کننده تشکیل نشده است و روغن صرفاً بطور فیزیکی در درون پروتئین به دام افتاده و درون پوشانی شده است. ساختار و عملکرد روغن در طول فرایند درون پوشانی دستخوش هیچگونه تغییری نبوده و خاصیت آنتی اکسیدانی و ضد میکروبی آن حفظ شده است [۳۶]. بولیستی^۹ و همکاران در سال (۲۰۱۳) در پژوهشی که بر روی فرمولاسیون و بررسی رهایش مستمر داروی ضد دیابت نوع دو کپسوله شده در کیوبوزوم انجام داده اند با مطالعه بر روی برهمهکنش بین دارو و کیوبوزوم با طیف سنجی FTIR مطرح کرده‌اند که در این طیف سنجی پیک‌ها مشابه هم بودند و پیک جذبی بیانگر برهمکنش بین دارو و کیوبوزوم دیده نشد و نتیجه گرفته‌اند که کیوبوزوم‌ها با رهایش کنترل شده دارو می‌توانند بعنوان سیستم جدید رسانش دارو مطرح شوند [۳۷].

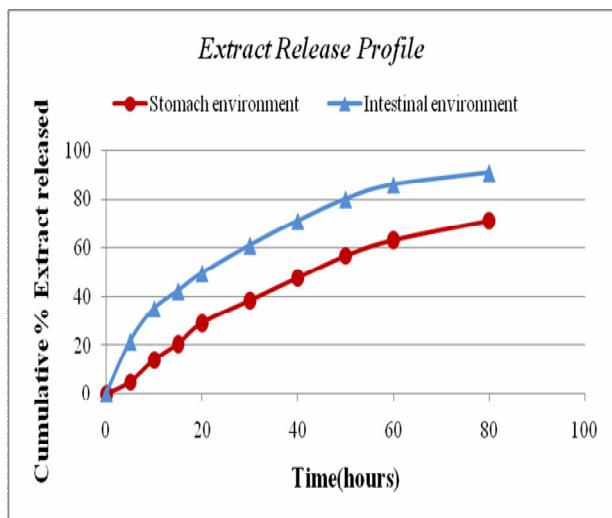

Fig 3 Comparative *in vitro* *Cornus mas* extract release profile (%) in pH 1.2(simulated gastric media) and in pH 7.4(simulated intestinal media)

۴-۴- بررسی نتایج حاصل از طیف‌سنجی مادون

(FTIR)

در این پژوهش آنالیز طیف سنجی مادون قرمز به منظور شناسایی گروههای شیمیایی و همچنین برهمکنش‌های احتمالی ایجاد شده بین مواد موجود در نانوفرمولاسیون مورد ارزیابی قرار گرفت. یکی از مهم‌ترین آزمون‌ها در ارتباط با تشخیص برهمکنش‌های موجود میان اجزا نانو حامل، آزمون FTIR است که آزمون کیفی مؤثر برای شناسایی ترکیبات آلی مواد تشکیل‌دهنده کمپلکس و محصولات ترکیبی و همچنین گروههای عاملی موجود در ساختار آن‌ها و نمایش تغییرات ساختاری در آن‌ها است. اسپکتروسکوپی مادون قرمز پرتو مربوط به فرکانس را در گستره ۴۰۰-۴۰۰ cm⁻¹ جذب میکند این جذب شامل ارتعاش کششی و خمثی برای پیوند کووالان مولکول هاست [۳۵]. پیک‌های حاصل از این آزمون در شکل ۴ نشان داده شده است . با توجه به نتایج حاصل از اسپکتروسکوپی مادون قرمز (شکل ۴ a و b) به ترتیب برای نانوکیوبوزوم blank و نانوکیوبوزوم حاوی عصاره زغال اخته را نشان می‌دهد. شباهت بین سیگنال‌های هردو نمونه

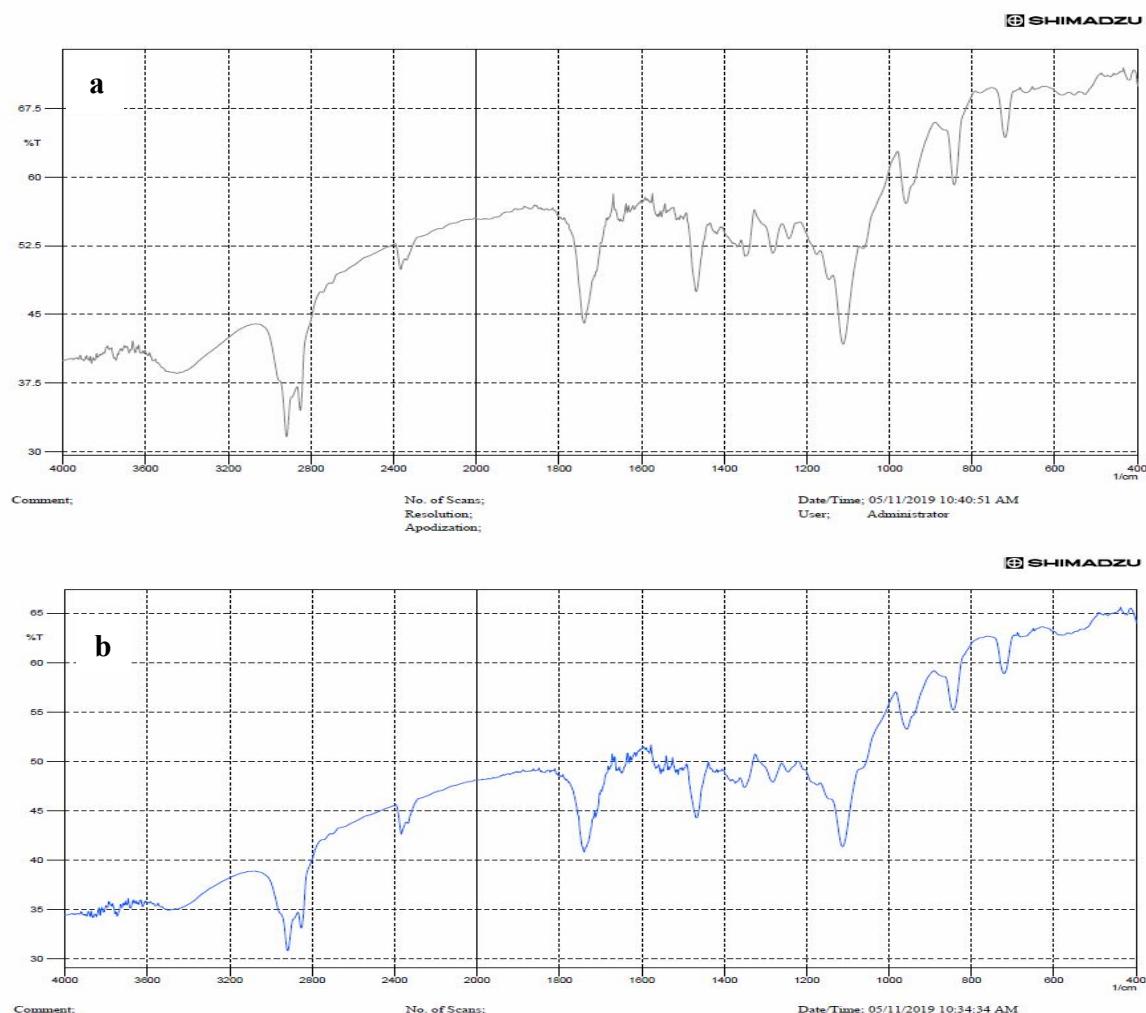

Fig 4 FTIR Spectrum a)blank nanocubosomes b)nanocubosomes + *Cornus mas* extract

۵- منابع

- [1] Guldiken, B., Gibis, M., Boyacioglu, D., Capanoglu, E., Weiss, J. 2018. Physical and chemical stability of anthocyanin-rich black carrot extract-loaded liposomes during storage. *Food Research International*. 108: 491–497.
- [2] De Moura, S.C.S.R., Berling, C.L., Germer, S.P.M., Alvim, I.D., Hubinger, M.D. 2018. Encapsulating anthocyanins from *Hibiscus sabdariffa* L. calyces by ionic gelation: Pigment stability during storage of microparticles. *Food Chemistry*. 241: 317–327.
- [3] Hsieh,T., Juan,G., Darzynkiewicz,Z., Wu,J.M. 1999. Resveratrol increases nitric oxide synthase, induces accumulation of p53 and p21

۴- نتیجه گیری کلی

این مطالعه نشان داد که عصاره بلحاظ فیزیکی در درون نانو حامل‌های کیوبوزومی قرار گرفته و هیچگونه برهمکنشی بین عصاره زغال اخته و نانوکیوبوزوم رخ نداده است. بنابراین ساختار ترکیبات زیست فعال تغییر نکرده و خاصیت آنتی اکسیدانی عصاره حفظ شده است. پس سیستم رسانش نانوکیوبوزومی می‌تواند بطور مؤثری از خاصیت آنتی اکسیدانی عصاره زغال اخته محافظت نماید و می‌توان آن را بعنوان یک ترکیب جدید برای غذاهای فراسودمند پیشنهاد داد.

- antihyperlipidaemic activity. Saudi Pharmaceutical Journal. 26: 224–231.
- [12] Wang, W., Jung, J., Zhao, Y. 2017. Chitosan-cellulose nanocrystal microencapsulation to improve encapsulation efficiency and stability of entrapped fruit anthocyanins. Carbohydrate Polymers. 157: 1246–1253.
- [13] Nielsen, L.H., Rades, T., Boyd, B., Boisen, A. 2017, Microcontainers as an oral delivery system for spray dried cubosomes containing ovalbumin. Eur J Pharm Biopharm. Sep;118:13-20. doi: 10.1016/j.ejpb.2016.12.008.
- [14] Wintola, O.A. and Afolayan, A.J. 2011. Phytochemical constituents and antioxidant activities of the whole leaf extract of Aloe ferox Mill. Pharmacogn Mag. 7.28:325-33.
- [15] Saber, M. M. , Al-mahallawi, A. M. , Nassar, N. N. , Stork, B. and Shouman, S. A. 2018. Targeting colorectal cancer cell metabolism through development of cisplatin and metformin nano-cubosomes. BMC Cancer. 18: 822
- [16] Ahirrao, M., Shrotriya, S. 2017. In vitro and in vivo evaluation of cubosomal in situ nasal gel containing resveratrol for brain targeting. Drug Development and Industrial Pharmacy. 43: 1686–1693.
- [17] Mehta, R. , Chawla, A., Sharma,P. and Pawar, P. 2013. Formulation and in vitro evaluation of Eudragit S-100 coated naproxen matrix tablets for colon-targeted drug delivery system. J Adv Pharm Technol Res. 4(1): 31–41.
- [18] Conchillo, A., Ansorena, D. and Astiasaran, I. 2005. Intensity of lipid oxidation and formation of cholesterol oxidation products during frozen storage of raw and cooked chicken. J Sci Food Agric 85:141– 146
- [19] Ghorbanzade, T., Jafari, S.M., Akhavan, S., Hadavi, R. 2017. Nano-encapsulation of fish oil in nano-liposomes and its application in fortification of yogurt. Food Chemistry. 216: 146–152.
- [20] Babazadeh, A., Ghanbarzadeh, B., Hamishehkar, H. 2017. Phosphatidylcholine-rutin complex as a potential nanocarrier for food applications. Journal of Functional Foods. 33: 134–141.
- [21] Mishra, K., Ojha, H., Chaudhury, N.K. 2012. Estimation of antiradical properties of antioxidants using DPPH - assay: A critical (WAF1/CIP1) and suppresses cultured bovine pulmonary artery endothelial cell proliferation by perturbing progression through S and G 2 . Cancer Res. , 59, 2596–2601.
- [4] Tao, Y., Wang, P., Wang, J., Wu, Y., Han, Y., Zhou, J., 2017. Combining various wall materials for encapsulation of blueberry anthocyanin extracts: Optimization by artificial neural network and genetic algorithm and a comprehensive analysis of anthocyanin powder properties. Powder Technology 311, 77–87.
- [5] De Biaggi, M., Donno, D., Mellano, M.G., Riondato, I., Rakotonaina, E.N., Beccaro, G.L. 2018. Cornus mas (L.) Fruit as a Potential Source of Natural Health-Promoting Compounds: Physico-Chemical Characterisation of Bioactive Components. Plant Foods for Human Nutrition. 73: 89–94.
- [6] Flores, F.P., Singh, R.K., Kerr, W.L., Phillips, D.R., Kong, F. 2015. In vitro release properties of encapsulated blueberry (Vaccinium ashei) extracts. Food Chemistry. 168: 225–232.
- [7] Babaloo, F., Jamei, R. 2018. Anthocyanin pigment stability of Cornus mas–Macrocarpa under treatment with pH and some organic acids. Food Science and Nutrition. 6: 168–173.
- [8] Kotla, N.G., Chandrasekar, B., Rooney, P., Sivaraman, G., Larrañaga, A., Krishna, K.V., Pandit, A., Rochev, Y. 2017. Biomimetic Lipid-Based Nanosystems for Enhanced Dermal Delivery of Drugs and Bioactive Agents. ACS Biomaterials Science and Engineering. 3: 1262–1272.
- [9] Kwon, SH., Ahn, I.S., Kim, S.O., Kong, C.S., Chung, H.Y., Do, M.S., Park, KY. 2007. Anti-obesity and hypolipidemic effects of black soybean anthocyanins. Journal of Medicinal Food.10:552-556 .
- [10] Muhammad, F., Nguyen, T.D.T., Raza, A., Akhtar, B., Aryal, S. 2017. A review on nanoparticle-based technologies for biode toxification. Drug and Chemical Toxicology. 40: 489–497. Pedreschi, F., Claudia, C., Moyano, P., & Troncoso, E. 2008. Oil distribution in potato slices during frying. Journal of Food Engineering, 87, 200-212.
- [11] Matloub, A.A., AbouSamra, M.M., Salama, A.H., Rizk, M.Z., Aly, H.F., Fouad, G.I. 2018. Cubic liquid crystalline nanoparticles containing a polysaccharide from *Ulva fasciata* with potent

- degradation in human saliva. *Food Chem.* 135:738–47
- [29] Lila MA, Ribnicky DM, Rojo LE, Rojas-Silva P, Oren A, et al. 2012. Complementary approaches to gauge the bioavailability and distribution of ingested berry polyphenolics. *J. Agric. Food Chem.* 60:5763–71
- [30] Homoki, W., Zhu Y, Li C . 2016. Effect of blueberry anthocyanins malvidin and glycosides on the antioxidant properties in endothelial cells. *Oxidative Med Cell Longev.* <https://doi.org/10.1155/2016/1591803>
- [31] Pool H., Quintanar D., J. de Dios Figueroa, C.M. Mano, J.E.H. Bechara, L.A. Godínez, S.J.J.o.n. Mendoza, 2012. Antioxidant effects of quercetin and catechin encapsulated into PLGA nanoparticles, 86. 135:738–47
- [32] Harris R., Lecumberri E., Mateos-Aparicio I., Mengíbar M., Heras A.J.C.P., 2011. Chitosan nanoparticles and microspheres for the encapsulation of natural antioxidants extracted from *Ilex paraguariensis*, 84 803-806.
- [33] Abdullah, S., Zainal Abidin, S. A., Murad, N. A., Makpol, S., Ngah W.Z. W., Yusof, Y. A. M. 2010. Ginger extract (*Zingiber officinale*) triggers apoptosis and G0/G1 cells arrest in HCT 116 and HT 29 colon cancer cell lines. *African Journal of Biochemistry Research* Vol. 4(4), pp. 134-142
- [34] Sarabandi K., Mahoonak A.S., Akbari M.J.J.o.F.P.E. 2019 . Physicochemical properties and antioxidant stability of microencapsulated marjoram extract prepared by co-crystallization method, 42 e12949.
- [35] 36 Tavakolipour H., Mokhtarian M.,(2016). Nano-encapsulation of Pomegranate Seed Oil by Liquid-liquid Dispersion Method and Oil Releasing in Gastric Simulated Conditions. *Iranian journal of nutrition sciences and food technology.* 11(2)75-84.(in farsi)
- [37] Bolisetti S. S., Reddy M.S. 2013. Formulation and In-vitro Evaluation of Gastro retentive In-situ Floating gels of Repaglinide Cubosomes /JPR:BioMedRx: An International Journal,1(8),787-797787-797
- review and results. *Food Chemistry.* 130: 1036–1043.
- [22] Zhao, L., Temelli, F., Chen, L. 2017. Encapsulation of anthocyanin in liposomes using supercritical carbon dioxide: Effects of anthocyanin and sterol concentrations. *Journal of Functional Foods.* 34: 159–167.
- [23] Liu, C.-H., Wu, C.-T. 2010. Optimization of nanostructured lipid carriers for lutein delivery. *Colloids and Surfaces A Physicochemical and Engineering Aspects* 353(2-3):149-156 · DOI: 10.1016/j.colsurfa.2009.11.006
- [24] Salem. D.S., Sliem M.A., El-Sesy M., Shouman S.A., Badr Y.J.J.o.P. 2018. Improved chemo-photothermal therapy of hepatocellular carcinoma using chitosan-coated gold nanoparticles, P.B. *Biology*,182 92-99.
- [25] Danaei, E. A., Elias, R. J. McClements, D. J., 2018. Oxidation in foods and beverages and antioxidant applications Volume 1: Understanding mechanisms of oxidation and antioxidant activity. Woodhead Publishing Limited, pp 345.
- [26] Mozafari, M. R., Flanagan, J., Matia-Merino, L., Awati, A., Omri, A. Suntes, Z. E. and Singh, H. 2018. Recent trends in the lipid-based nanoencapsulation of antioxidants and their role in foods Review. *J Sci Food Agric* (in press)
- [27] Adib Z.M., Ghanbarzadeh S., Kouhsoltani M., Khosroshahi A.Y., Hamishehkar H.J.A.p.b., 2016. The effect of particle size on the deposition of solid lipid nanoparticles in different skin layers: A histological study, 6. 31.
- [28] Gillet A., Compère P., Lecomte F., Hubert P., Ducat E., Evrard B., Piel G.J.I.j.o.p., 2011. Liposome surface charge influence on skin penetration behaviour, 411 223-231Fernandes FAN and Rodrigue S, 2008. Application of ultrasound and ultrasound-assisted osmotic dehydration in drying of fruits. *Drying Technology,* 26, 1509-1516.
- [29] Kamonpatana K, GiustiMM, Chitchumroonchokchai C, MorenoCruz M, RiedlKM, et al. 2012. Susceptibility of anthocyanins to ex vivo

Scientific Research

Production of *Cornus mas* extract nano carrier and release evaluation of nano encapsulated ' bioactive compounds in semi digestive condition

Radbeh, Z. ¹, Asefi, N. ^{2*}, Hamishehkar, H. ³, Rofegarinejad, L. ², Pezeshki, A. ⁴

1. Department of Food Sci. & Tech., Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran
2. Department of Food Engineering, Islamic Azad University, Tabriz Branch, Tabriz, Iran
3. Drug Applied Research Center, Tabriz University of Medical Sciences, Tabriz, Iran
4. Department of Food Science and Technology, Faculty of Agriculture, University of Tabriz, Tabriz-Iran.

ARTICIE INFO**ABSTRACT****Article History:**

Received 30 November 2019
Accepted 11 April 2020

Keywords:

Bioactive compounds,
Antioxidant,
Cornus mas,
Nano-cubosomes,
polyphenols,
Invitro

DOI: [10.29252/fsct.18.01.13](https://doi.org/10.29252/fsct.18.01.13)

*Corresponding Author E-Mail:
n.asefi@iaut.ac.ir

The bioactive compounds of *Cornus mas* are known as powerful antioxidants. The stability of polyphenols extract is very important and encapsulating is a good technique to increase their stability by increasing the use of bioactive compounds in food and medicine. In this research the antioxidant activity of encapsulated bioactive compounds of *cornus mas* extract with enteric coated nanocubosomes and their release under semi-digestion conditions were evaluated. In order to determine the effect of encapsulation on the stability of phenolic compounds and their antioxidant activity, encapsulated extract into enteric coated nano-cubosoms and free extract were investigated. Characterization analysis of the mean particle size and zeta potential value of the nanocubosomes were reported to be 49.3 nm and -16 mV, respectively. The results of release studies showed that after 30 hours the secretion of *Cornus mas* extract at pH 1.2 (simulated gastric media) and pH 7.4 (simulated intestinal media) were about 38% and 61%, respectively .The FTIR results showed no interaction between the extract and cubosomes. Therefore *Cornus mas* extract retained its antioxidant activity.